

— Καὶ περὶ τοῦ βασιλέως τῆς Ναβάρρας ἐπληροφόρηθης;

— Ἀκούς ἐκεῖ;

— Καὶ τί ἔμαθες;

— Ποτὲ δὲν ἦτο φαιδρότερος, καθὼς φαίνεται. Γελᾷ, τραγωδεῖ, τρώγει καλὰ, καὶ ἐν μόνον ἀπαιτεῖ, νὰ τὸν φυλάττουν καλῶς.

— Καὶ ἔχει δίκαιον. Ἡ δὲ μήτηρ μου;

— Δὲν σοὶ εἶπον ὅτι ἐπισπεύδει ὅσῳ τὸ δυνατὸν τὰς ἀνακρίσεις;

— Ναί· ἀλλὰ ὑποπτεύεται τίποτε διὰ ἡμᾶς;

— Καὶ πῶς θέλεις νὰ ὑποπτευθῇ. Ὅσοι γνωρίζουν τὸ μυστικόν, ἔχουν συμφέρον νὰ τὸ φυλάξωσιν Ἄ! ἔμαθα ἀκόμη ὅτι εἰδοποίησε τοὺς δικαστὰς τῶν Παρισίων νὰ ἦναι ἑτοιμοί.

— Ἄς ἐνεργήσωμεν ταχέως, Ἐρρικέττα, διότι ἂν μεταφέρωσι τοὺς δεσμώτας εἰς ἄλλην φυλακὴν, θὰ ἦναι ἀνάγκη ν' ἀρχίσωμεν πάλιν ἀπὸ τῆν ἀρχῆν.

— Ἔσο ἡσυχος. Ἐπιθυμῶ ὅσον καὶ σὺ νὰ τοὺς ἰδῶ τὸ ταχύτερον ἔξω.

— Ναί, τὸ εἰζεύρω, καὶ σὲ εὐχαριστῶ ἐκατοντάκις δι' ὅσα κάμνεις πρὸς τοῦτο.

— Χαῖρε, Μαργαρίτα. Πηγαίνω πάλιν νὰ ἐνεργήσω.

— Καὶ εἶσαι βεβκία περὶ τοῦ Βελιώ;

— Τὸ ἐλπίζω.

— Περὶ τοῦ δεσμοφύλακος;

— Ὑπεσχέθη.

— Περὶ τῶν ἵππων;

— Εἶναι οἱ καλλίτεροι τῶν σταύλων τοῦ δουκὸς Νεβέρ.

— Σὲ λατρεύω, Ἐρρικέττα.

Καὶ ἡ Μαργαρίτα ἐνηγκαλίσθη ἐγκαρδίως τὴν φίλην τῆς, μεθ' ἧς αἱ δύο νεάνιδες ἀπεχωρίσθησαν, ὑποσχεθεῖσαι νὰ συναντηθῶσι τὴν ἐπιούσαν καὶ καθ' ἑκάστην ἔτι, εἰς τὸ αὐτὸ μέρος καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ὥραν.

Αὐτὰ τὰ δύο θελκτικὰ καὶ ἀφωσιωμένα πλάσματα ὁ Κοκονὰς ἀπεκάλει ἀοράτους αὐτοῦ ἀσπίδας. Καὶ εἶχε δίκαιον.

[Ἐπεται συνέχεια.]

Η ΛΟΥΟΜΕΝΗ ΧΑΝΟΥΜΙΣΣΑ

ὑπὸ ΛΕΪΛΑ - ΧΑΝΟΥΜ.

(Συνέχεια ἰδὲ προηγούμενον φύλλον).

Ὅτε ἀνηγέρθη, ὁ Ἀβδούλ-Μετζιτ ἐκάθητο ἤδη παρὰ τῆ μητρὶ αὐτοῦ ὠμίλει καὶ ἡ νεανὶς ἐνόμιζεν ὅτι τῆ ὠμίλει περὶ αὐτῆς. Τῷ ὄντι, ἐνῶ αἱ δύο αἱ Βαλιδὲς ἐτραγωδούν, ἐν τῷ παρακειμένῳ θαλάμῳ ἄσμά τι μελαγχολικόν, ἡ Α. Μεγαλειότης ἔνευσε πρὸς τὴν Γκιούλ νὰ προσέλθῃ.

Δευτέραν ταύτην φορὰν ἐφάνετο εἰς τὸν σουλτάνον ἡ κόρη μὲ πρόσωπον ἀνοικτόν. Τὴν πρώτην φορὰν νομίζουσα αὐτὴ ὅτι ὠμίλει πρὸς ἀγγελόν, ἀπηξίωσε νὰ καλυφθῇ νῦν δὲ ἠκολούθει τὸν μουσουλμανικὸν νόμον, ὅστις μόνον ὑπὲρ τοῦ σουλτάνου ἔχει ἐξαιρέσειν. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς θρησκείας δύναται νὰ βλέπῃ πάσας τὰς Μουσουλμάνας, χωρὶς νὰ παροργίσῃ τὸν

Ἀλλάχ, προνόμιον, ὅπερ ὁ Μωάμεθ ἐπεφυλάξατο ἑαυτῷ, καὶ ὅπερ πάντες οἱ σουλτάνοι εὖρον καλὸν νὰ διατηρήσωσιν.

Ἐνῶ δ' ὁ Ἀβδούλ-Μετζιτ, λησμονῶν τὰ παθήματα καὶ τὴν πεισματώδη βῆχα, ἥτις ἐσπάρατε τὸ στήθος του, κατεβίβρωσκε διὰ τοῦ βλέμματός τοῦ γλυκὺ πρόσωπον τῆς Γκιούλ, ἡ νεανὶς ἐθεώρει μετὰ λύπης τὴν φθορὰν, ἣν ἡ νόσος ἐπήνεγκεν ἐπὶ τοῦ σουλτάνου. Δὲν ἦτο πλέον ἔρωσ ἐκεῖνο, ὅπερ ἠσθάνετο ὑπὲρ αὐτοῦ, ὁ ἔρωσ ἐκεῖνος εἰσεχώρει ἄλλατε εἰς τὰς φλέβας τῆς ὡς χεῖμαρρος φλογερός, ὅχι, ἦτο στοργητὶς ὑπέμετρος ἠνωμένη μετ' οἴκτου βαθέως. Ἡ ὠραία ἐκεῖνη καὶ μεγαλοπρεπῆς κεφαλή, ἥτις ἐν ἀτονίᾳ ἔκλει, τὸ βαθὺ ἐκεῖνο βλέμμα, ἐν ᾧ ἀνεφαίνοντο ἴσως αἱ τελευταῖαι ἀκτῖνες τῆς ζωῆς, δὲν τῆ ἐνέπνεον πλέον τὸ τρυφερόν καὶ θυμαλγὲς ἐκεῖνο αἰσθημα. Διὸ προῦχώρησε πρὸς αὐτὸν χωρὶς νὰ τρέμῃ, μειδιῶσα μελαγχολικῶς, διότι διὰ παραδόξου συνδυασμοῦ ἡ Γκιούλ ἐσκέπτετο ὅτι τὴν στιγμὴν ταύτην οἱ δύο ἄνδρες, οἵτινες τὰ μέγιστα τὴν ἠγάπων ἐν τῷ κόσμῳ. — ὁ Ἀβδούλ-Μετζιτ καὶ ὁ Φαῖδ-Βέης, — ἦσαν ἀμφοτέροι ἐγγὺς τοῦ τάφου.

— Χαίρω βλέπωνσε πάλιν, τέκνον μου, εἶπεν ὁ σουλτάνος, ταπεινῆ τῆ φωνῆ. Δὲν ἔχω πλέον πολλὰς ἡμέρας νὰ ζήσω, ἀλλ' ὅταν ἦσαι παρούσα παρ' ἐμοί, νομίζω ὅτι εἶμαι ἀθάνατος, διότι οἱ ἀθάνατοι δὲν ἔχουσι χαρὰν ὁμοίαν πρὸς ἐκείνην, ἣν αἰσθάνομαι σήμερον.

Τὸ ἄσμα τῶν *οἰαλισκῶν*, ἡ συνομιλία τῶν σουλτανῶν ἀπεμόνου ἐν τῷ πλήθει τὴν Γκιούλ-Χανούμ. Ἐκάθητο ἀπέναντι ἀλλήλων, οὗτος μὲν ἐπὶ τοῦ *διβαρίου*, ἐκεῖνη δὲ ἐπὶ μαξηλαρίου παρὰ τοὺς πόδας του, καὶ ἦσαν οὕτως ἀρκούντως ἐγγὺς ἀλλήλων, ὥστε οἱ λόγοι τῶν μόνον εἰς αὐτοὺς νὰ ἦναι ἀκουστοί.

— Θὰ ζῆτε, Μεγαλειότατε. Διατί ν' ἀμφιβάλλητε περὶ τῆς ἀγαθότητος τοῦ Ἀλλάχ; ἐψιθύρουν ἡ νεανὶς μὲ τρέμουσαν φωνήν. Εἰσθε ἔτι νέος, εἰσθε καλός... ἀγαπώμενος...

Ἐταπεινῶσε δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰποῦσα ταῦτα, φοβουμένη μήπως ὁ σουλτάνος δὲν ἀναγνώσῃ τὴν ἐλπίδα, ἣν παρεῖχεν αὐτῷ.

— Οἶμοι! Γκιούλ-Χανούμ, δὲν εἶναι καιρὸς νὰ ἀπατῶ ἑμαυτόν... Ὅχι, ὡς πρὸς τὰ αἰσθητά τῶν περὶ ἐμοῦ ἐνδιαφερομένων, ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν καιρόν, ὅστις μοὶ μένει ἵνα ἀπολαύσω ἔτι αὐτῶν... Ἐν ὄλῃ τῇ ὑπάρξει μου, ἥτις εἶναι διπλάσις τῆς ἡλικίας σου, ποτὲ δὲν ἠσθάνθη ἑμαυτὸν νέον, ἀγαθὸν ἢ ἀγαπώμενον. Ἐζῆσα πλειότερον τῶν ἄλλων, ἀλλὰ δὲν ἀπῆλαυσα τῆς ζωῆς μου. Ἐπραξα τὸ ἀγαθόν, χωρὶς νὰ γνωρίσω τὸν ἔρωτα... Ἄλλ' ὅχι, ἀπατῶμαι, τὸν ἐγνώρισα ἐπὶ τέλους, πλὴν πολὺ ἄργα!... νὰ περισυναγάγῃ τὰ διεσπαρμένα αὐτοῦ πέταλα, καὶ ζωῆ ἀσωτευθεῖσα δὲν δύναται πλέον νὰ ἔχῃ οὐδὲ στιγμὴν εὐδαιμονίας ἢ εὐδαιμονία ἵνα ἦναι ἀληθῆς, πρέπει νὰ ἦναι διαρκῆς, ἐγὼ δὲ ταύτην τὴν ἐσπέραν σὲ βλέπω διὰ τελευταίαν φορὰν...

— Μὴ, αὐθέντα, λέγετε οὕτω, ἔλεγεν ἡ Γκιούλ, συνθλίβουσα καὶ συστρέφουσα σπασμωδικῶς τὰς χεῖρας. Μάρτυς μου ὁ Ἀλλάχ ὅτι θὰ ἔδιδον ὅλας τὰς ἡμέρας, αἵτινες μοὶ ἐπιφυλάσσονται εἰς τὸ μέλλον, διὰ νὰ ἰδῶ τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα εὐδαίμονα καὶ τεθεραπευμένην.

— Εὐχαριστῶ, Γκιούλ-Χανούμ, εὐχαριστῶ, μόλις εἶναι δέκα λεπτὰ ἀφ' ὅτου σοὶ ὀμιλῶ, καὶ μᾶς ἐκύτταξαν ἤδη ἐκατοντάκις. Φοβοῦμαι διὰ σὲ τὴν ζηλοτυπίαν τῶν σουλτανῶν...

Ἡ Γκιούλ-Χανούμ εἶχεν ἐγερθῆ καὶ ἀπεχαιρέτα τὸν σουλτάνον, ὅτε οὗτος τῆ ἐψιθύρουν...

— Ἐὰν μὲ λυπῆσαι, ὑπαγε τὴν προσεχῆ παρασκευὴν εἰς Βέικος, καὶ ζήτησον νὰ ἐπισκεφθῆς τὸ κιδάκι...

— Δὲν θέλω λείπει, εἶπεν ἡ Γκιούλ ἀπομακρυνομένη.

Δὲν ἐνόει ὅτι παρεχώρησε συνέντευξιν εἰς τὸν σουλτάνον ἦτο δυστυχῆς, πάσχων δὲν εἶχε λοιπὸν δικαίωμα εἰς τὴν φιλίαν καὶ τὸ σέβας τῆς;

Δὲν παρέμεινε δὲ ἡ Γκιούλ-Χανούμ εἰς τοὺς ἀσελγεῖς χοροὺς τῶν Αἰγυπτίδων *ἀλμῆδων*, ἀλλ' ἐπέστρεψεν εἰς τὸ κονάκιόν τῆς, ἐν ᾧ αἱ βραδύνασαι ἐκ τῶν ὠραίων κυριῶν προσήρχοντο εἰς τὸ παλατιὸν ἀνάκτορον.

ΚΑ

Πλησίον τῶν τζαμιῶν ὑπάρχουσι πάντοτε κηπάρια, ἐν οἷς θάπτονται οἱ μολλὰδες καὶ οἱ ἐν τῷ τεμένει ὑπηρετοῦντες ἱερεῖς. Οἱ κῆποι οὗτοι περικλείονται ὑπὸ σιδηρῶν κιγκλιδῶν, περὶ τὰς ὁποίας τὰ ἔρποντα ῥόδα ἐλίθωνται, μόνον κόσμημα τῶν νεκρικῶν τούτων κατοικίων.

Λίθοι εὐμεγέθεις, ὄρθιοι καὶ ὑπὸ χρυσοῦ καὶ κυανοῦ χρώματος κοσμούμενοι — διότι ἐπὶ τῶν λευκῶν σελίδων αὐτῶν εἰσὶν ἐγκεχαραγμένα ῥητὰ τοῦ Κορανίου — φέρουσιν ἐπὶ κορυφῆς φέσιον ἢ σαρίκιον. Οἱ λίθοι οὗτοι δεικνύουσι τὸ μέρος ἀνθρώπου ζήσαντος, — ὥσει ὁ φόβος μὴ λησμονηθῇ ὁ ἀποθανὼν λίαν ταχέως ὑπερέου νὰ χαράξωσι δι' αὐτὸν ἔχνος διαρκές, ἔστω καὶ ἐν ἤδη μνήματος!... — μικρὰ καυδῆλαι ἀνηρτημένα ἀνάπτουσι δικρκῶς ἐπὶ τῶν τάφων. Ἡ βροχὴ τὰς σβύνει ἐνίοτε, ὡς σύμβολον τῶν δακρύων τοῦ ἀνθρώπου, ἀτινα σβύνουσι τὴν φλόγα τῆς εὐδαιμονίας του. Τὰ δὲ ἀνθη ἀτάκτως φυόμενα ἐν τῷ ἀσύλῳ τούτῳ τοῦ θανάτου, μᾶς ἐνθυμίζουσι ὅτι καὶ ἡ ταπεινοτάτη ὑπαρξὶς εὐρίσκει πάντοτε — ὅσον δήποτε περιορισμένη καὶ ἂν ἦναι ἡ ὁδὸς αὐτῆς — κόκκον τινὰ θυμιάματος καὶ ἀκτῖνά τινα ἀγάπης.

Εἰς ἐν τῶν κοιμητηρίων τούτων ἐπορεύθη ἡ Ἀζιζὲ μετὰ τῶν δμῶν αὐτῆς, οκτῶ ἡμέρας μετὰ τὸ Βαϊράμιον.

Καθαρώτερον οὐρανόν, ζωηρότερον ἠέλιον, ἀέρα γλυκύτερον οὐδέποτε εἶδεν ἡ Σταμποῦλ.

Μεταξὺ τῶν πυκνοφύλλων δένδρων χιλιάδες πτηνῶν ἐκελάδουν, ἐπὶ δὲ τῆς βελουδιτῆς χλόης, τῆς περιβιλλούσης τοὺς

τάφους, τὰ ὑπερανθήσαντα ἄνθη ἐπιφυλλίζόμενα ἐποικίλλον αὐτὴν διὰ ῥοδοχρόων κηλίδων...

Ἦτο ἡμέρα ἐξ ἐκείνων τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ἡ φύσις μειδιᾶ καὶ φαίνεται ἐροτάζουσα, τὸ δὲ μᾶλλον κεκτηνὸς πνεύμα ἀναπαύεται μακαρίως ἐπὶ τῆς εὐμεταβλήτου καὶ μαγικῆς εἰκόνας, δι' ἧς ἡ ἀγαθότης τοῦ Πλάστου περιβάλλει αὐτό· καὶ ἡ καρδία πάλαι μετὰ μειζονος δυνάμεως, ἐπιταχύνουσα τοὺς παλμούς αὐτῆς καὶ δεκαπλασιάζουσα τὴν ζωὴν ἡμῶν... Τῷ ὄντι λίαν ἀκατάλληλος ἦτο ἡ στιγμή ἐκείνη διὰ τὴν κλάυση τῆς ἐπὶ τάφου τινός. Οἱ λίθοι ἦσαν θερμοὶ ὡς αἱ παρειὰ νεανίδος, οἱ λύχνοι ἐξέπεμπον τὰς λαμπηδόνες αὐτῶν διὰ τῶν κρυσταλλίνων σφαιρῶν των, καὶ ἐν τῷ μικρῷ καὶ εὐώδει ἐκείνῳ κήπῳ μᾶλλον θὰ προσετίμα τις τὴν ἐκλέξῃ ἄνθη διὰ τὸ στήθος τῆς ἐρωμένης του, ἢ τὴν σχηματῖση στέφανον ἐπιτάφιον.

Ἡ Ἀζιβέ εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὸ μεζαριλί (νεκροταφεῖον) ὅπου ἦτο ὁ τάφος τοῦ Τεφθῆκ. Ἐγονυπέτησεν ἐκεῖ, προσκολλῶσα ἐπὶ στιγμήν τὸ μέτωπον ἐπὶ τῆς ἀραβικῆς ἐπιγραφῆς· ἀλλ' ἐκ τῶν ἡμιανοίκτων χειλέων τῆσέν εἶδει εὐσεβοῦς φιλήματος, οὐδεμία προσοχὴ ἐξῆλθεν, οὐδὲν δάκρυ ἔβρεξε τὰ βλέφαρά της... ἡ σκιὰ τοῦ νεανίου δὲν ἐφάνετο ποσῶς ἐμπνεύουσα κατήφειαν εἰς τὴν ἀπιστον ἐξαδέλφην του.

Αἱ δούλαι τῆς Ἀζιβέ-Χανούμ ἐκάθησαν γονυκλινῶς ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ τζαμίου, καὶ ἔτρωγον *λουκούμια*, ἅτινα ὁ ἐν ὑπηρεσίᾳ μολλᾶς προσέφερεν αὐτοῖς, μειδιῶν καὶ αὐτὸς διὰ τὴν ἀδολεσχίαν τῶν νεανίδων τούτων.

Στρέψασα τοὺς ὀφθαλμούς ἐκ τῆς ἐπιγείου κατοικίας τοῦ Τεφθῆκ ἄνω εἰς τὴν οὐράνιον κατοικίαν του ἡ Ἀζιβέ εἶπε κατὰ νοῦν ὅτι ἀληθῶς ἐκεῖ ἦτο εὐδαιμονώστερος ἐν τῷ κυκλῷ ἐκείνῳ οὐρανῷ, τῷ τοσοῦτον φωτεινῷ, οὐτινος ἡ ἀχανὴς ἔκτασις ἀνειλίσσετο ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς. Ὅποσοι λαμπροὶ καὶ μεγαλοπρεπεῖς κῆποι, προσωρισμένοι διὰ τοὺς πιστοὺς! ὅποσοι ὠραῖαι οὐρί, ὧν τὸ βλέμμα μόνον ἀρκεῖ ὅπως φλέγη τὰς καρδίαις καὶ μεθύσκη τὰς αἰσθήσεις! ὅποια σκιερὰ δάση μυστηριώδη καὶ αἰθαλάη, ὑπὸ τὰ δένδρα τῶν ὁποίων ἀναπαύονται μεθ' ἡδονῆς! Ὅποια μουσικὴ ἐναρμόνιος σαγηνεύει τὴν ψυχὴν, καὶ κινεῖ αὐτὴν εἰς παλμούς ὡς τὰς χορδὰς τῆς λύρας!

— Παράδεισε, ὦ παράδεισε, ἐψιθύριση ἡ Ἀζιβέ, ὀρίζων τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, σκοπὸς τῆς ζωῆς, ἐλπίς ἐν ταῖς συμφοραῖς καὶ ἀνταμοιβῇ τῶν ἀγαθοεργῶν, ὅποσα θέληγτρα ἐγχείρεις! Πῶς νὰ συγκρίνη τις τὴν ἀθλίαν ταύτην γῆν πρὸς τὸ ἄπειρον μεγαλεῖόν σου; Ὁ ἥλιος ἡμῶν παραβάλλομενος πρὸς τὸν ἰδικόν σου, βεβαίως θὰ ὁμοιάζῃ πρὸς κοινὸν λιθάριον παραβαλλόμενον πρὸς ἀδάμαντα! Τί εἶναι αἱ βραχυβίαι καὶ ἀτελεῖς ἡμῶν ὠραῖαι ἐνώπιον τῶν θεῶν θυγατέρων σου!... τὰ ἄνθη ἡμῶν τὰ μίαν μόνην ἡμέραν διαρκοῦντα, πρὸς τὰ ἰδικά σου τὰ αἰωνίως ἀνθοῦντα!... Δὲν τολμῶ ν' ἀνεγείρω θρασεῖαν κεφαλήν

πρὸς τὰ ἀκτινοβόλα δώματα, ἐν οἷς κατοικεῖς, προσφιλῆς μοι Τεφθῆκ, διότι ἤθελον ἴσως μοὶ φανῆ πολὺ βραδύνουσα ἡ στιγμή τοῦ νὰ ἔλθω νὰ σ' εὔρω.

Ἀφ' οὗ ἡ νεανὶς ἐρρέμβασεν οὕτως ἐφ' ἱκανὴν ὥραν, ἠγέρθη πρὸς ἀναζήτησιν τῶν θεραπευτικῶν τῆς. Δὲν εἶχε δεηθῆ, εἶχεν ὄνειρευθῆ, ἐκ δὲ τῶν ὀνείρων αὐτῆς γαλήνιος τις καὶ ἡσυχος πραγματικότης ἐγεννήθη. Ἡσθάνετο τῶρα τὴν ἀπόστασιν τὴν χωρίζουσαν τὴν ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπηλλαγμένην ψυχὴν ἀπὸ τῆς ἐνσωμάτου, ἃς συνονοῖ μόνον ἡ ἀνάμνησις. Ὅπως δ' ἐπὶ μὲν τῆς γῆς ὁ τάφος δεικνύει τὸν τόπον τοῦ ἀπόντος φίλου, ὁμοίως ἴσως καὶ ἐν οὐρανῷ παρόμοιον μνημεῖον δεικνύει τὴν θέσιν τοῦ μέλλοντος νὰ ἔλθῃ φίλου. Ἐν ᾧ δ' ἡμεῖς κλαίμεν, οἱ νεκροὶ ἡμῶν γελῶσι· διότι ἡμεῖς λυπούμεθα διὰ τὴν στέρησιν των, αὐτοὶ δὲ μᾶς περιμένουσι. Δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ τις περὶ τοῦ μέλλοντος, ὅταν αὐτὸς ὁ Ἀλλάχ ὑπισχνῆται αὐτὸ διὰ τῆς ἀψευδοῦς φωνῆς τοῦ Προφήτου αὐτοῦ;

Ἡ Ἀζιβέ ἐνῶ εἶχε πορευθῆ εἰς τὸ μεζαριλί μετὰ δειλίαις καὶ δισταγμοῦ, ἐπέστρεφε νῦν εὐθυμὸς καὶ μειδιῶσα. Τὸ μαγευμένον τετράγωνον, ὅπερ εἶχε παραγάγει ἐντύπωσιν ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν της, ἐν τῷ μικρῷ ἐκείνῳ κήπῳ τῶν ῥόδων, τὸν ὁποῖον δὲν ἤθελεν ἀπαζιώσει νὰ ἐξυμνήσῃ ὁ ποιητῆς Σααδῆς! εἶχεν ἀρκεῖσαι ἵνα μεταβάλλῃ τὰς ἰδέας της. Δὲν εἶναι οἱ ὀφθαλμοὶ τὸ κάτοπτρον, δι' οὗ ἀπαυγάζεται τὸ πνεῦμα ἡμῶν, καὶ ἀφ' ὧν ἀρούμεθα πάντοτε τὰ γλυκύτερα τῶν αἰσθημάτων ἡμῶν;

— Ὑπεσχέθημεν νὰ ὑπάγωμεν νὰ ἴδωμεν τὴν Ρεμσὺ-Χανούμ καὶ τὴν Νετζιβέ, εἶπεν ἡ νεανὶς πλησιάζουσα εἰς τὴν συνοδούσαν αὐτῇ καδίνην, ἀφ' οὗ διαβαίνομεν πρὸ τῆς θύρας των δὲν πρέπει νὰ κρούσωμεν;

— Ἄς ὑπάγωμεν, ἂν θέλετε, Χανούμισσα, ἂν καὶ δὲν μ' ἀρέσῃ νὰ βλέπω αὐτὰς τὰς δύο γυναῖκας· ὅπως κ' ἂν ἦναι, μὴ πῆτε καφέν.

— Τί! φοβεῖσαι μήπως ἡ Νετζιβέ... Τί τρέλλα! Φαρμακεύει τις ποτὲ γυναῖκα, τὴν ὁποίαν μόνον ἐγνώρισεν;

— Εἰσθε ἀντεράστρια της, Χανούμισσα, καὶ συχνὰ ἡ ἔχθρα βράζει ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ βλέμμα ποῦ χαμηλώνεται ταπεινῶς ἐμπρὸς σας.

Ἡ Ἀζιβέ, μεθ' ὄλην τὴν προκατάληψιν τῆς γραίας καδίνης ἐναντίον τῆς τροφῆς καὶ τῆς δούλης τοῦ Τζελάλ-Βέη, ὥθησε τὴν θύραν τοῦ *Χαρεμλικίου*, ἧτις ἦτο ἡ μόνον καὶ εἰσεχώρησεν εἰς τῆς Ρεμσὺ-Χανούμ.

Πρὶν ἢ προχωρήσῃ τρία βήματα ἐν τῷ διαδρόμῳ, ὅστις ἀγεῖ εἰς τὴν αἰθουσαν τῆς ὑποδοχῆς, ὡπισθοδρόμησεν ἔντρομος καὶ ὠχρὰ εἶχεν ἰδεῖ τὸν μελλόνουμόν της, οὐτινος ἐφίλει τὴν χεῖρα ἡ Νετζιβέ.

1. Οὗτος εἶναι ὁ γλυκύολπος Πέρτης ποιητῆς, οὗτινος θαυμάζεται τὸ ἀριστοῦργημα «Γκιουλιστάν» («Οὐ Ροδά»), ἐν ᾧ δι' ἀρμονικωτάτων στίχων ἐξυμνεῖ διαφόρους τοῦ ἀνθρωπίνου βίου περιστασίαις δι' εἰκόνας καὶ ἀλληγοριῶν πρωτοτυποτάτων.

Ἡ ὄψις τοῦ Τζελάλ-Βέη τὴν ἔκαμε νὰ ἐπιστρέψῃ. Φεῦ! δὲν ἐπερίμενε νὰ τὸν ἀπαντήσῃ ἐκεῖ. Ἡ Νετζιβέ ἐκείνη ἐδέσποζε λοιπὸν ἀκόμη ἐπὶ τῶν αἰσθήσεων, ἂν ὄχι καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας του;

Ἡ Ἀζιβέ-Χανούμ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ κοινακίου τῆς Ρεμσὺ ὅπως εἶχεν εἰσέλθει ἐκεῖ. Ἡ γραία καδίνη, ἧτις μόνον τὴν ἠκολούθει, διότι πολὺ εἶχε σπεύσει τὸ βῆμα, προσεπάθει νὰ τὴν καθησυχάσῃ περὶ τῆς πιστότητος τοῦ ἐξαδέλφου της, μεταχειριζομένη, οὐχὶ ἀνεπιτυχῶς, τὰ ὀλίγον φουσιοκρατικὰ ἐπιχειρήματα, δι' ὧν αἱ Ὀθωμανίδες δικαιολογοῦσι τὰς ἀδυναμίας τῶν συζύγων των. Ἡ Ἀζιβέ οὐδὲν ἐπεθύμει τόσον, ὅσον τὸ νὰ πιστεύσῃ εἰς τὸν ἔρωτα τοῦ Τζελάλ· ἀρὰ γε τὸ *νιουγιῶνι* (ὁ γάμος), τὸ ὁποῖον ἐμελλε νὰ τελεσθῇ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, δὲν ἦτο ἀποχρῶσα ἐγγύησις ὑπὲρ τοῦ πρὸς αὐτὴν ἔρωτός του;

Ὁ Τζελάλ-Βέης ὅμως, ἀληθῶς, δὲν ἦτο τόσον ἔνοχος, ὅσον ὑπέθετεν ἡ Ἀζιβέ. Εἶχεν ἀναθέσει εἰς τὴν τροφὸν τοῦ Ρεμσὺ πάσας τὰς πρὸς τὸν γάμον του ἀναγκαιούσας ἀγοράς, πάντα τὰ δῶρα, ἅτινα ἤθελε νὰ ἐπιδαφιλεύσῃ εἰς τὴν θελκτικὴν μνηστῆν του, καὶ εἶχεν ἔλθει νὰ τῆ φέρῃ χρήματα ἵνα ὑπάγῃ εἰς τὸ τσαρσί (ἀγοράν), ὅτε ἡ Νετζιβέ, ἐξελθοῦσα ἀπροσδοκῆτως ἐκ τοῦ χαρεμίου, ἐπαρουσιάσθη ἐνώπιόν του ἀντὶ τῆς Ρεμσὺ-Χανούμ.

— Δὲν εἶναι ἐδῶ ἡ καδίνη; ἠρώτησεν ὁ Τζελάλ, οὐκ ὀλίγον ἀμηχανῶν διὰ τὴν ἐμφάνισιν τῆς μνηστῆς αὐτοῦ, ἣν δὲν εἶχεν ἰδεῖ ἀπὸ τῆς μετὰ τοῦ πατρός του συμπιλιώσεως.

— Ἡ Ρεμσὺ-Χανούμ τώρα ἔρχεται, εἶπε λυπηρῶς ἡ Νετζιβέ, καταβιδάζουσα τὸ κράσπεδον τοῦ ἐπανωφορίου τοῦ Τζελάλ-Βέη. Οἱμοὶ! Βέη-εφέντη, ἡ παρουσίᾳ μου σὰς ἐγενεῖν αἴφνης τόσον δυσάρεστος, ὥστε νὰ μὴ ἀξιώσητε κἂν νὰ ρίψετε τὰ βλέμματά σας ἐπὶ τῆς δούλης σας;

— Ὅχι, ἀγαπητῆ μου Νετζιβέ, τῆ ἀληθείᾳ, δὲν εἶναι οὕτω... ἀλλὰ βιάζομαι πολὺ σήμερον.

— Διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ δὲν ἔρχομαι νὰ σας μεμφθῶ, οὐδὲ νὰ σας βαρύνω διὰ τῶν ἀνωφελῶν παραπόνων μου — δύο πράγματα, ἅτινα οἱ ἄνδρες δὲν συγχωροῦσιν εἰς τὰς γυναῖκας· ὄχι, Τζελάλ-Βέη, δὲν θὰ σας εἶπω τίποτε· ἀλλὰ μόνον τοῦτο. Δύνασθε ν' ἀρνηθῆτε τὴν χαρὰν τοῦ νὰ σας βλέπω, εἰς ἐμέ, ἧτις ἐπὶ δύο ἔτη ἀπῆλαυσα τῆς γλυκύτητος τοῦ ἔρωτός σας; Δύναμαι νὰ τὸν λησμονήσω τόσον ταχέως, καὶ ὡς ὑμεῖς νὰ μὴ τὸν ἐνθυμῶμαι πλέον; ὦ! ἀφετὰ με νὰ εἶπω μόνον ὅτι οὐδέποτε οὐδεμία καρδία ἠσθάνθη ἔρωτα βαθύτερον καὶ γνησιώτερον ἐκείνου, ὃν ἐδοκίμασεν ἡ δυστυχῆς Νετζιβέ...

— Ἡλιπίζον ὅτι ἤθελες παρηγορηθῆ, τέκνον μου. Δὲν ἤξευρες πρὸ πολλοῦ ὅτι ἐμελλον νὰ νυμφευθῶ τὴν ἐξαδέλφην μου;

— Τὸ ἤξευρον, ναί, Βέη-εφέντη, ὅπως ὁ κατὰδικος ὅτι ἐμελλε ν' ἀποθάνῃ... ἀλλ' ὁμοίᾳ πρὸς αὐτόν, ἐκολακευόμην μετὰ τὸ ἔλεος ἐνός ἀνθρώπου· πῶσαν προαίαν ἐφοβοῦμην μήπως στερηθῶ τῆς παρὰ τοῦ

πατρός ἀποκηρύξεώς σας και πᾶσαν ἐσπέραν ἀπεκοιμώμην παρηγορούμενη διὰ τὸν πρόσκαιρον ἔρωτά σας. Ναί, εἶχον ἄδικον, τὸ ὁμολογῶ, συγχωρήσατέ μοι. Τί νὰ κάμω; εἶτε δούλην, εἶτε εὐγενῆ κυρία, δὲν μὰς ἐπλάσεν ὁ Ἄλλὰχ με τὴν αὐτὴν καρδίαν, ἂν καὶ μὰς ἔδωκε τόσον διαφόρους τύχας; Ἡμεῖς μὲν εἴμεθα τὸ πτερόν, τὸ ὁποῖον φέρεται ὑπὸ τῆς φαντασίας σας ὡς ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ἐκείναι δὲ εἶναι τὸ προσφιλὲς ἄνθος, διὰ τοῦ ὁποῖου βλασκαμόντες τὴν ζωὴν σας... Εὐχομαι νὰ ἦσθε εὐτυχεῖς, Τζελάλ-Βέη, ἢ μελλοντοφύος σας νὰ ἦναι εὐτυχής! ἐξηκολούθησε νὰ λέγῃ ἡ Νετζιβὲ κλίνουσα ἐνώπιον τοῦ ἀξιοματικῆ δὲν σας κατηγορῶ διὰ τὸ κατεστραμμένον μέλλον μου καὶ διὰ τὴν ἐσπαραγμένην καρδίαν μου. Δὲν εἶναι γλυκὺ τὸ νὰ ὑποφέρῃ τις ἐξ αἰτίας ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἀγαπᾷ;

Οἱ μέλανες ὀφθαλμοὶ τῆς Νετζιβὲς ἐξήστραψαν ἀπαισίως, ὅτε ὁ Τζελάλ, τείνων τὴν χεῖρα, τῆ εἶπε μελιχίως:

— Ταλαίπωρος κόρη, σὲ ἐπροίκισα, σοὶ ἔδωκα σύζυγον, τί ἄλλο ἠδυνάμην νὰ κάμω διὰ σέ; λησμονήσον με καὶ λάβε ἀπόφασιν νὰ ὑπομείνῃς.

— Ναί, ἀπόφασιν, αὐτὸ εἶναι τὸ γνωμικὸν πάσης δούλης. Θὰ λάβω ἀπόφασιν.

Ἡ Νετζιβὲ ἠγέρθη, φιλήσασα τὴν χεῖρα τοῦ κυρίου της, καθ' ἦν στιγμὴν τὴν εἶδεν ἢ Ἀζιβὲ.

— Ὑπαγε λοιπὸν νὰ εὕρῃς τὴν Ῥεμσὺ, ἐπανάλαθεν ὁ Τζελάλ, βιάζομαι νὰ ἶδω τὰ δῶρα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ φέρωσιν ἀπόψε εἰς τὴν ἐξαδέλφην μου.

Ἡ Νετζιβὲ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ χαρέμιον καὶ μετ' ὀλίγον ἐπανῆλθε, ἀκολουθουμένη ὑπὸ τῆς Ῥεμσὺ, ἣτις ἠπλωσε πρὸ τοῦ νέου τὰ μεταξωτὰ τεμάχια τῶν ὑφασμάτων τῆς Προύσης, περιδέραιον ἐξ ἠλέκτρου κεκοσμημένον διὰ ρουβινίων καὶ φιαλίδιον μύρου, ἔχον πῶμα γεγλυμμένον.

Τὸ φιαλίδιον τοῦτο εἴλκυεν ἰδίως τὴν προσοχὴν τοῦ Τζελάλ, ὅστις εὗρε τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ θαυμασίαν, καὶ τὴν εὐωδίαν ἐξαίρετον, διέταξε δὲ νὰ τὸ φέρωσιν ἐκ μέρους του εἰς τὴν Ἀζιβὲ-Χανούμ καὶ ἀπεχειρέτισε τὰς γυναῖκας.

Καθ' ἦν στιγμὴν ἐμελλε νὰ ὑπερβῇ τὴν φλιάν τῆς θύρας ἢ Ἀζιβὲ ἔδραμε πάλιν κατόπιν αὐτοῦ, ἵνα καὶ αὐτὴς φιλήσῃ τὸ κράσπεδον τοῦ μανδύου του, καὶ εἶπε μετ' ἐκφράσεως, ἦν ὁ νέος ἀξιοματικὸς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξηγήσῃ:

— Ὑγίαινε διὰ παντός, ἀξιολάτρευτε αὐθέντα μου, δὲν μνησικακῶ!

ΚΒ

Τὸ Βέικος ἢ Ἀποβάθρα τοῦ Αὐτοκράτορος (Χιουγκιάρ-Ἰσκειλεσ) εἶναι ἐν ἐκ τῶν ἀσιατικῶν χωρίων, ἀτινὰ κεῖνται ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Βοσπόρου.

Τὸ ὄρος τοῦ Γίγαντος ἐφορᾷ κοιλάδα τινὰ σκιερὰν, δι' ἣς ῥέει νᾶμα διαυγὲς καὶ εἶναι μέρος περιπάτου τὰ μάλιστα συχαζόμενον ὑπὸ τῶν Ὁσμανλίδων. Παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους, ὅπερ κατέρχεται καθεῖτως εἰς τὴν θάλασσαν, εἰς τὸ ἐνδότερον μέρος τῆς ἀθηναῖς κοιλάδος, ὁ σουλτάνος Ἀβδουλ-Μετζιτ ἐκτίξε στοάν. Ὁ σουλ-

τάνος εἶχεν, ὡς πάντες οἱ προκατοχοὶ του, τὴν μανίαν τοῦ νὰ ἔχη πάντοτε παλάτιον οἰκοδομούμενον, ἀφ' οὔτου πρόρρησις τις ἐκ τῶν μάλλον ἀνοήτων ἐβεβαίωσεν ὅτι ὁ παδισὰχ δὲν ἠδύνατο ν' ἀποθάνῃ, ἐν ὅσῳ ἐκτίζετο αὐτῷ κατοικία. Ὁ σουλτάν Ἀβδουλ-Μετζιτ κατὰ τοῦτο ὤφειλε νὰ ἦναι ἡσυχος, διότι μόλις εἶχον περᾶτωσιν τὸ ἀνάκτορον, τοῦ Δολμα-Μπαχτσέ, καὶ ἰδοὺ ἤρχιζον νὰ κτίζωσιν αὐτῷ τὴν Τοκάτην του ἐν Βέικος.

[Ἐπειτα συνέχεια].

Κ.

ΧΩΡΙΣ ΠΟΤΕ ΝΑ ΙΔΩΣΙΝ ΑΛΛΗΛΟΥΣ

[Διήγημα Alphonse Karr, μετὰ τ. Γ. Α. Βαλαβάνη].

[Συνέχεια καὶ τέλος: ἴδε προηγούμενον φύλλον]

Ἔλοι τὸ ἐπίστευον ὡς νεκρόν, ἀλλ' ἐγὼ παρετήρησα ὅτι ἀνέπνεεν εἰσέτι, καὶ ἔσπευσα νὰ τῷ παρέξω βοήθειαν, ἀνευ τῆς ὁποίας ἡ ἀγνοία θὰ τὸ ἔχανε. Ἔσχον τὸ εὐτύχημα νὰ τὸ ἐπαναφέρω εἰς τὴν ζωὴν. Ἡ μήτηρ δὲν ἔλαβε καιρὸν ἵνα μ' εὐχαριστήσῃ, ἀλλ' ἀνήρπασε περιχαρῶς τὸ παιδίον της καὶ ἔφυγεν. Ἐγὼ ἐπανῆλθον εἰς τὸν κήπον, καὶ ἔγραψα ἐν βίᾳ ἐπὶ τινος τεμαχίου χάρτου τὰ ἑξῆς: Ἡ καταγιγιστὴν ἐνέτριψε τὰ δύο πλοῦρα. Ἄπαρτες ἐσώθησαν, ἐκτίς τοῦ Ἰακώβου. Ἐπειτα ἀνερριχτήθη καὶ ἐκρέμασα τὸν χάρτην εἰς τὸ σίδηρον τοῦ παραθύρου.

Τὴν ἐπιούσαν, ἐν ᾗ περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου περιεπάτου ἐν τῷ κήπῳ, πολλοὶ εἰσῆλθον αἴφνης, μ' ἐνηγαλίσθησαν καὶ μ' ἐνέπλησαν θωπειῶν ἦσαν οἱ γονεῖς καὶ συγγενεῖς τοῦ παιδίου, τὸ ὁποῖον διὰ τῶν περιποιήσεών μου ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ζωὴν. Συνεκινήθη ἐκ τῆς εὐγνωμοσύνης ταύτης καὶ ἐκ φυσικοῦ καὶ ὀρμεμφύτου κινήματος, ἐστράφη πρὸς τὸ μικρὸν παράθυρον, εἶδον δ' ἐκεῖ κίνημα ὡσεὶ τις ν' ἀπεσῦρθη ταχέως. Ἡ Παυλίνα μὲ εἶδε, διὰ τοῦτο ἡ καρδία μου ἠγαλλίασε.

Τὴν ἐπιούσαν, περὶ τὴν μεσημβρίαν, τὸ παράθυρον ἦτο ἀνοικτόν· ἀνέβη ἐπὶ τοῦ δένδρου καὶ εἶδον τὸ δωμάτιον. Ἦτο ἀπλοῦστατα εὐτρεπισμένον. Εἶδον μετὰ μεγίστης ἠδονῆς λευκὴν κλίνην, τὸν τάπητα ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐβάδιζε καὶ τὰς ἐκ μαροκίνου εὐμαρίδας, αἰτίνες περιέβαλλον τὴν νύκτα τοὺς μικροὺς πόδας της. Συλλογισθῆτε δὲ τὴν χαρὰν μου, ὅταν εὗρον εἰς τὰ σίδηρα τοῦ παραθύρου δύο μακρὰς τρίχας αἰ ὁποῖαι θὰ τῆς ἀπεσπάρθησαν ἐκ τῆς κόμης της τὴν προτεραίαν, ὅτε βιαίως ἀπεσῦρθη ἐκ τοῦ παραθύρου...

— Καί, εἶπεν ἡ ἀκροαζομένη αὐτοῦ κυρία, δὲν εἶν' ἀλήθεια ὅτι αἱ δύο αὐταὶ τρίχες ἦσαν ξανθαὶ καὶ πάρα πολὺ λεπταί;

Ὁ Ῥαοὺλ διεκόπη πρὸς στιγμὴν καὶ ἐθεώρησε αὐτὴν μετὰ βαθυτάτης ἐκπλήξεως. Ἐπειτα σκεφθεὶς ὅτι ἡ ἐρώτησις ἐγένετο ἐξ ὑποθέσεως μόνον καὶ οὐχὶ διότι ἐκείνη ἐγνώριζε τὴν ἡρωίδα του, ἐξήγαγε τὰς δύο τρίχας καὶ ἐξηκολούθησεν:

— Ἰδοὺ αἱ δύο αὐταὶ τρίχες· οὐδέποτε

μὲ ἀφῆκαν. Δὲν ἐβράδυνα νὰ ἶδω τὸν μικρὸν Λουδοβίκον. Ἡ Παυλίνα τὸν εἶχεν ἐρωτήσῃ δι' ἐμέ. Εἶχεν ἰδῆ τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν ἀλιέων, διηγῆθη τὴν πράξιν μου καὶ εἶχε προσθήσῃ:

— «Ὅταν εἶδα τὴν χαρὰν τῶν καλῶν ἐκείνων ἀνθρώπων, δὲν εἰμπόρεσα νὰ κρατήσω τὰ δάκρυά μου.»

Ἦ πολὺτιμα δάκρυα! Ἐδιδον τὸ ἡμισυ τῆς ζωῆς μου διὰ νὰ λάβω εἰς τὴν κατοχὴν μου τὸ μακρύλιον, τὸ ὁποῖον τὰ ἀπέμαξε.

— Φεύγω, μὲ εἶπεν ὁ μικρὸς Λουδοβίκος, διότι ἡ δεσποινὴς Παυλίνα εἰμπορεῖ νὰ μὲ χρειάζεται. Θὰ ἐγύρισεν ἴσως.

— Ἐγύρισεν! ἀνέκραξα. Ἐξῆλθε λοιπόν;

— Μάλιστα, ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μετὰ τὴν μητέρα της

Ἦ ὤρμησα ἔξω, καὶ ἔστρεξα εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ὁ Λουδοβίκος μὲ ἠκολούθησεν. Ἀλλὰ καθ' ἦν στιγμὴν ἐξηρχόμεθα, μ' εἶδειξε μακρὰν δύο γυναῖκας, αἰτίνες ἐπέστρεφον.

— Νὰ ταις.

Εἶδον μόνον τὰς πτυχὰς τῆς λευκῆς ἐσθῆτος ἐκείνης, ἣτις πρώτη εἰσήρχετο. Ὁ Λουδοβίκος μὲ εἶπεν:

— Ἐκείνη εἶναι!

Καὶ μετέβη νὰ τὴν συναντήσῃ, ἐν ᾗ ἐγὼ ἐπέστρεψα τεθλιμμένος.

Μίαν ἄλλην ἡμέραν ὁ Λουδοβίκος ἀορίστως εἶχε ἐκφράσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του νὰ κάμῃ μίαν ὠραίαν φορεσίαν διὰ προσεχῆ τινὰ εορτῆν. Παρήγγειλα καὶ τῷ ἔκαμον μυστικὰ μίανκαθαρὰν ἐνδυμασίαν, τὴν ὁποίαν ἡ Παυλίνα εὗρε ἐντὸς τοῦ δωματίου της μὲ ὀλίγας λέξεις, αἰτίνες τῆ ἠγγειλον ὅτι ἡ ἐνδυμασία ἦτο προωρισμένη διὰ τὸν Λουδοβίκον. Ἀλλ' ἐσπέραν τινὰ φῶς δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὸ δωμάτιον, τὴν ἐπιούσαν δὲ ἔμαθον ὅτι ἡ μήτηρ τῆς Παυλίνας ἠσθένει βαρέως, καὶ ὅτι ἔμελλον νὰ καλέσωσιν ἰατρὸν ἀπὸ τῆς πλησίον πόλεως. Εὐθύς ἵππευσα καὶ μετ' ὀλίγον ἔφθασα εἰς τὸν ἰατρὸν, πρὸς ὃν ἔδωκα τὸν ἵππον μου, ἐγὼ δ' ἐπανῆλθον πεζός. Εἶχε φθάσῃ εἰς τὴν ἀσθενη, ὅτε ὁ ὑπ' ἐκείνων σταλὴς θὰ εὕρισκετο μόλις εἰς τὸ ἡμισυ τοῦ δρόμου, μεταβαίνων ἵνα καλέσῃ αὐτόν.

Ἡ μήτηρ της ἔμεινε πολὺν καιρὸν κλινῆρης, ἀλλὰ σπικνῶς ὁ ἰατρὸς ἐπέτρεπεν εἰς τὴν Παυλίαν νὰ διέρχηται τὴν νύκτα πλησίον αὐτῆς. Πάντοτε εἰς τὸ δωμάτιόν της εὕρισκεν ὅτι ἐπεθύμησε κατὰ τὴν ἡμέραν, ὅτι ἠδύνατο νὰ γίνῃ εὐάρεστον εἰς τὴν ἀσθενη. Ἠρώτησα τὸν ἰατρὸν, ὅστις μοὶ ἀπεκρίθη ὅτι οὐδεμίαν ἐλπίδα ὑπῆρχε πλέον, ὅτι ἡ ἀσθένεια δυνατὸν νὰ ἐξηκολούθη ἐπὶ ἕνα μῆνα εἰσέτι, ὅτε πλέον ἡ μήτηρ τῆς Παυλίνας θ' ἀπέθνησκε.

Τότε ἐβουθίσθη εἰς βαθυτάτην λύπην· ἐσυλλογίσθη τὴν ἀπελπισίαν τῆς ἀτυχῆς νέας, τὴν ἐγκαταλείψιν της καὶ τὴν μόνωσιν αὐτῆς. Δὲν θὰ εἶχον δικαίωμα διὰ νὰ μεταβῶ νὰ τὴν παρηγορήσω, ὅτε πλέον θὰ εἶχεν ἀνάγκην.

Ἡμέραν τινὰ, ἐν ᾗ συνωμίλου μετὰ τὸν ἰατρὸν, ἀνθρώπος τις ἐξεληθὼν τῆς οἰκίας τοῦ πατρὸς τῶν μαθητῶν μου, μετ' ἐπι-